

4. søndag i trinitatis 2015 i Agger kl. 10:30 (290-502-597/289-217-356)

Vi hørte den gammeltestamentlige fortælling læst fra alteret om Kong David, der begærede Urias hustru – og derfor fik ham sat på en post der ville koste ham livet – så David kunne få hans hustru. Og efterfølgende Nathans rørende fortælling til David om den fattige mand og hans eneste lam – som var hans et og alt. Et lam, den rige så tog fra ham og lod slagte for at spare sine egne lam.

Og da David havde hørt den historie, udbrød han prompte: ”Den mand, der gør sådan, skal dø, og lammet skal han erstatte firedobbelt, fordi han har handlet så hjerteløst!» Og Da sagde Nathan til David: »Du er manden!«

Man kan sige, at den fortælling på en rammende måde viser hvad der menes med arvesynden – at være Gud skyldig – en synd vi mennesker har bekymret os over siden tidernes morgen og søgt at bekæmpe med love.

Nu er kristendommen ikke en lovreligion ligesom islam og jødedommen. Lovreligioner har det jo med at fremkalde selvretfærdighed og et helligt tyranni. Og at sætte de frelste i modsætning til de fortabte.

Kristendommen derimod dømmes enhver som en synder. Også den som mener sig retfærdig over for Gud, og ikke at forglemme - også den, der vil lede og frelse andre.

”Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.” Og: ”Du skal elske din næste som dig selv”.

Det er det bud, som kristendommen hviler på. For hele loven er opfyldt i det ene ord: 'du skal elske din næste som dig selv' Og: din næste betyder ethvert menneske.

Og sådan afslører dette dobbelte kærlighedsbud mennesket som en synder. En hykler og bedrager der kun ser splinten i sin næstes øje, men ikke bjælken i sit eget øje.

Og sådan afslører dette dobbelte kærlighedsbud – at sandheden og retfærdigheden alene er i Guds ord i Kristus.

For Mennesket er blindt i forhold til livets sandhed og retfærdighed. En vandring i mørke, hvor mennesket kun kan famle sig frem – uden evne til at frelse nogen - heller ikke sig selv. Så: "Kan en blind lede en blind?"

De fleste kender vel udtrykket: Spildte Guds ord på Balle-Lars – som er titlen på en lille bog. Den er skrevet af præsten i Præstø Jacob Elisius Gjellebøl i 1861.

Bogen gengiver hans samtaler med den dødsdømte Lars Nielsen – kaldet Balle Lars, der var blevet dømt for et mord på en gårdmandskone i 1858. Således havde Gjellebøl 21 samtaler med Balle-Lars i tiden forud for at han blev halshugget i 1860.

Jeg skal ikke her tage stilling til, om Lars var skyldig eller ikke, men han nægtede sig i hver tilfælde skyldig i denne misgerning.

Egentlig vil jeg kalde bogen for: 'spildte Guds ord på præsten'. For da pastor Gjellebøl foreholdt Balle Lars, at hvis han vedblev med at benægte og ikke ville tilstå og erkende, at han med rette måtte lide den straf hans gerninger berettigede ham til, ja så kunne han ikke dø som en kristen, og dermed heller ikke dø en salig død.

Hertil svarede Lars, at han nu engang bestemt mente, at Jesus ikke var kommet for at dømme de syndige, men derimod var kommet for at gøre synderne salige.

Det har Balle-Lars så evigt ret i. Og præsten er ganske ukristelig – for han har sat sig i Guds sted – for ingen dødelig kan dømme sin næste til fortabelse.

For en hver kristen bekender i bønnen Fadervor: For dit er riget, magten og æren. Ikke Gjellebøls eller din og min magt – men Guds!

Dagens evangelium handler da også om Guds nåde og barmhjertighed – og om tilgivelse. Og at være tilgivet af Gud - betyder at være salig og have evigt liv.

For Balle-Lars var Jesus Kristus den, der tog hans skyld på sig, tildelte ham syndernes forladelse. Hvorimod for pastor Gjellebøl var Balle-Lars´ skyld en offentlig sag – en tilståelsessag – der skulle udråbes for alt folket.

Et forehavende som kun tjente det ene formål at give Balle-Lars skyldfølelse.

Men skyldfølelse beskæftiger evangeliet sig ikke med. Skyldfølelse er noget, som vi påfører hinanden.

Og sådan har kirken til tider flittigt brugt det at frembringe skyldfølelse til at tugte mennesket med – for at binde det i angst og bæven.

Men følelserne ved at være skyldig kan vi gå til psykolog med – for den følelse kommer ikke evangeliet ved. Evangeliet har kun et at sige til den skyldige, og det er, at dine synder er dig forladt.

For selv om ingen andre vil tilgive dig – så er det dig alt sammen tilgivet – alt er dig forladt – også alt det du og jeg ikke vil være ved. Alt det vi tror - vi kan skjule for Gud – ja alle vore fortræffeligheder og hykleri.

For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.«

Balle-Lars endte oppe på skafottet sammen med pastor Gjellebøl en kold november morgen foran den store skare af tilskuere – og Lars bedyrede endnu engang sin uskyld i Jesu navn.

Og da dette var sagt - måtte Balle-Lars under tvang falde på knæ og lægge hovedet på blokken.

Og imens pastor Gjellebøl højlydt bad Fadervor – ja så faldt skarpretterens økse – og det inden han var færdig med bønneren – og Lars´ hoved blev skilt fra kroppen og faldt til jorden.

Det var lovens opfyldelse – din og min retfærdighed - der blev fyldestgjort. Men trods alt, den gang som nu, så lyder den korsfæstede - men fra de døde opstandne frelsers, menneskesønnens ord - igen og igen til enhver som vil høre:

”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile. Tag mit åg på jer, og lær af mig, for jeg er sagtmodig og ydmyg af hjertet, så skal I finde hvile for jeres sjæle. For mit åg er godt, og min byrde er let”.

Og sådan er det! For det er ikke din og min dom – ikke verdens dom – der har det sidste ord at skulle have sagt – hverken over for Balle-Lars eller pastor Gjellebøl – ja overhovedet overfor nogen som helst – for det ord har Jesus Kristus. Amen